

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum requirantur determinatæ res ad sacramenta? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

natura: non autem secundum quod assumuntur ad significandum spiritualia, quæ sunt maxima bona.

ARTIC. V.

Vtrum requirantur determinata res ad sacramenta?

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod non requirantur determinata res ad sacramenta. Res enim sensibiles assumuntur in sacramentis ad significandum, ut dictum est ³³⁰. Sed nihil prohibet diuersis rebus sensibilibus idem significari: sicut in sacra Scriptura Deus aliquando metaphorice significatur per lapidem, quandoque per leonem, quandoque per solem, aut aliquid aliud huiusmodi. Ergo videtur, quod diuersæ res possint congruere eidem sacramento. Non ergo determinata res in Sacramentis requiruntur.

¶ 2 Præterea, Magis est necessaria salus animæ, quam salus corporis. Sed in medicinis corporalibus, quæ ad salutem corporis ordinantur, potest una res pro alia poni in eius defectu. Ergo multo magis in sacramentis, quæ sunt medicinæ spirituales ad salutem animæ ordinatæ, poterit una res assumi pro alia, quando illa defuerit.

¶ 3 Præterea, Non est conueniens ut hominis salus ardeatur per legem diuinam, & præcipue per legem Christi, qui venit omnes saluare. Sed in statu legis naturæ nõ requirebatur in sacramentis aliqua res determinata, sed ex voto assumebantur: ut patet Genes. 28. ubi iacob vouit se Deo decimas & hostias pacificas oblaturum. Ergo videtur, quod non debuerit arctari homo, & præcipue in noua lege, ad alicuius rei determinatæ usum in sacramentis.

S E D contra est, quod Dominus dicit Ioann. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.

R E S P O N D E O dicendum, quod in usu sacramentorum duo possunt considerari, scilicet cultus diuinus, & sanctificatio hominis. Quorum primum pertinet ad hominem per comparisonem ad

B 3 Deum,

ar. 3. huius 9.

Deum, secundum autem e conuerso pertinet ad Deū per comparisonem ad hominem. Non autem pertinet ad aliquem determinare illud quod est in potestate alterius, sed solum id quod est in sua potestate. Quia ergo sanctificatio hominis est in potestate Dei sanctificantis, non pertinet ad hominem suo iudicio assumere res, quibus sanctificetur: sed hoc debet esse ex diuina institutione determinatum. Et ideo in sacramentis nouæ Legis quibus homines sanctificantur (secundum illud 1. ad Corin. 6. Abluti estis, sanctificati estis) oportet uti rebus ex diuina institutione determinatis.

Ad primum ergo dicendum, quod etsi idem potest per diuersa signa significari: determinare tamen quo signo sit utendum ad significandum ꝑ, pertinet ad significantem. Deus autem est qui nobis significat spiritualia per res sensibiles in sacramentis, & per verba similitudinaria in Scripturis. Et ideo sicut iudicio Spiritus sancti determinatum est, quibus similitudinibus in certis Scripturæ locis res spirituales significantur: ita etiam debet esse diuina institutione determinatum, quæ res ad significandum assumantur in hoc vel in illo sacramento.

Ad secundum dicendum, quod res sensibiles habent naturaliter sibi inditas virtutes conferentes ad corporalem salutem: & ideo non refert, si duæ earum eandem virtutem habeant, qua quis utatur. Sed ad sanctificationem non ordinantur ex aliqua virtute sibi naturaliter indita, sed solum ex institutione diuina: & ideo oportuit diuinitus determinari, quibus rebus sensibilibus sit in sacramentis utendum.

Ad tertium dicendum, quod sicut August. * dicit 19. contra Faustum, diuersa sacramenta diuersis temporibus congruunt: sic etiam diuersis verbis significantur diuersa tempora, scilicet præsens, præteritum, & futurum. Et ideo sicut in statu Legis naturæ homines nulla Lege exterius data, sed solo interiori
inclin-

* al. sanctificantum.

l. 19. c. 16
et 17. t. 6

instinctu mouebantur ad Deum colendum, ita etiam ex interiori instinctu determinabatur eis, quibus rebus sensibilibus ad Dei cultum vterentur. Postmodum vero necesse fuit etiam exterius legem dari: tum propter obscuracionem legis naturæ, ex peccatis hominum: tum etiam ad expressiorem significacionem gratiæ Christi, per quam humanum genus sanctificatur. Et ideo etiam necesse fuit res determinari, quibus homines vterentur in sacramentis. Nec propter hoc ardeatur via salutis: quia res quarum usus est necessarius in sacramentis, vel communiter habentur, vel paruo studio adhibito haberi possunt.

ARTIC. VI.

Vtrum in significacione sacramentorum requirantur verba?

331

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod in significacione sacramentorum non requirantur verba. Dicit enim Aug. contra Faustum * lib. 19. Quid sunt aliud quæque corporalia sacramenta, nisi quasi quadam verba visibilia? Et sic videtur, quod addere verba rebus sensibilibus in sacramentis, sit addere verba verbis. Sed hoc est superfluum. Non ergo requiruntur verba cum rebus sensibilibus in sacramentis.

4.d. 1. q.
1. a. 3. c.
d. 13. q. 1
a. 2. q. 6.
ad 2. c.
ve. q. 27.
art. 4. ad
10.
* l. 19. c.
16. circa
me. 10. 6.

¶ 2 Præterea, Sacramentum est aliquid vnum. Ex his autem quæ sunt diuersorum generum, non videtur posse aliquid vnum fieri. Cum igitur res sensibiles & verba sint diuersorum generum, (quia res sensibiles sunt à natura, verba autem à ratione) videtur, quod in sacramentis non requirantur verba cum rebus sensibilibus.

¶ 3 Præterea, Sacramenta nouæ Legis successerunt sacramentis veteris Legis: quia illis ablatis ista sunt instituta, vt August. dicit 19. contra Faustum *. Sed in Sacramentis veteris Legis non requirebatur aliqua forma verborum. Ergo nec in Sacramentis nouæ Legis.

l. 19. c. 16
c. 17. in
fi. 10. 6.

S E D contra est, quod Apost. dicit Ephes. 5. Christus

B 4 itus